

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 365/2016-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. apríla 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti SV – Centrum, s. r. o., Drobného 2/1900, Bratislava, zastúpenej JUDr. Ľubomírom Hnátom, Guothova 20, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 332/2012 a jeho rozsudkom zo 16. apríla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti SV – Centrum, s. r. o., o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. apríla 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti SV – Centrum, s. r. o., Drobného 2/1900, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 332/2012 a jeho rozsudkom zo 16. apríla 2013.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola žalobkyňou v súdnom konaní vedenom Okresným súdom Trnava (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 15 Cb 50/2011, v ktorom sa domáhala určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby uskutočnenej 16. decembra 2010.

Okresný súd rozsudkom č. k. 15 Cb 50/2011-723 z 31. mája 2012 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“) rozhodol tak, žalobu sťažovateľky zamietol.

Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 9 Co 332/2012-1023 zo 16. apríla 2013 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) tak, že rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, v ktorom namietala vady konania spočívajúce v odňatí jej možnosti konať pred súdom podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, ako aj na porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 2 Cdo 388/2014 z 27. januára 2015 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) dovolanie sťažovateľky odmietol.

Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažnosť, v ktorej po rekapitulácii priebehu konania pred všeobecnými súdmi v súvislosti s namietaným porušením označených práv podľa ústavy a dohovoru konštatuje, že *„[d]ostatočné a presvedčivé odôvodnenie je v demokratickom právnom štáte základnou podmienkou legitimacy každého rozhodnutia súdu... Ak súd takto nedokáže odôvodniť svoje rozhodnutie, jeho rozhodnutie sa javí ako svojvoľné – teda neobhájiteľné, prijaté bez opory v práve a nelegitímne.“*

Sťažovateľka v súvislosti s namietaným porušením jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uvádza, že krajský súd sa v jej veci neriadil relevantnou právnou úpravou (§ 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) a túto aplikoval „v rozpore s Ústavou SR , ako aj medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, čím došlo k porušeniu... [jej] ústavných práv“.

Sťažovateľka na základe už uvedenej argumentácie navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie, sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €, a zároveň jej priznal úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení ňou označených práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým rozsudkom krajského súdu.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Zákonným predpokladom na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Pri opatrení alebo inom zásahu sa lehota počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Podanie sťažnosti po uplynutí tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, III. ÚS 209/09).

Ústavný súd zistil, že rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu nadobudli právoplatnosť 28. mája 2013, pričom sťažnosť bola sťažovateľkou odoslaná na poštovú prepravu 24. apríla 2015 a ústavnému súdu doručená 28. apríla 2015, teda sťažovateľka podala sťažnosť zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd pritom zohľadnil ako rozhodujúcu skutočnosť, že sťažovateľka sťažnosťou nenamieta porušenie svojich práv uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, čo je v súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu (napr. III. ÚS 34/2012, III. ÚS 543/2012) nevyhnutným predpokladom na aplikáciu taktiež ustálenej judikatúry ústavného súdu, v zmysle ktorej dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu začne plynúť dňom doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolani) sťažovateľovi a je považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č.46129/99, body 51, 52, 53 a54), v prípade sťažovateľky vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu (obdobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 69/2010, IV. ÚS 58/2011). Pri posudzovaní otázky dodržania lehoty na podanie sťažnosti ústavný súd totiž musí vychádzať z doslovného znenia zákona o ústavnom súde a z toho, že ak sťažovateľ uplatnil mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, spôsobilý zabezpečiť ochranu jeho práv, avšak najvyšší súd ho následne odmietol ako neprípustný, mal namietať vo svojej sťažnosti aj postup dovolacieho súdu, resp. jeho rozhodnutie, čo však v danej veci sťažovateľka neurobila. Za splnenia tejto podmienky, aj keby došlo k situácii, že ústavný súd pochybenie v postupe a rozhodnutí dovolacieho súdu nezistí a porušenie práv sťažovateľky nevysloví, mohol by aj napriek tomu súčasne preskúmať aj rozhodnutie odvolacieho súdu (napadnutý rozsudok krajského súdu ako odvolacieho súdu).

Sťažovateľka, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, v petite svojej sťažnosti nenamieta porušenie ústavou a dohovorom garantovaných práv uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, prípadne postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Za týchto okolností bolo potrebné počítať plynutie lehoty dvoch mesiacov podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde od právoplatnosti napadnutého rozsudku krajského súdu (ako odvolacieho súdu), a nie od právoplatnosti uznesenia najvyššieho súdu o dovolaní sťažovateľky (m. m. II. ÚS 509/2015, II. ÚS 687/2015), a preto ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

Nad rámec už uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažnosť v predloženej podobe nespĺňa ani náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1 a § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods.1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd zistil, že sťažovateľka, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, spolu so sťažnosťou nedoručila kópiu napadnutého rozsudku krajského súdu, proti ktorému sťažnosť smeruje, a svoju sťažnosť v súvislosti s namietaným porušením označených práv podľa ústavy a dohovoru v tomto smere bližšie nekonkretizovala.

Keďže k predmetnej sťažnosti nebola pripojená kópia právoplatného rozhodnutia a neobsahuje ani riadne odôvodnenie, nespĺňa ani podstatné zákonom predpísané náležitosti ustanovené v § 20 ods. 1 a § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde, čo samo osebe zakladá dôvod na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

V súvislosti s uvedenými nedostatkami ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom

predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2016